

Суть нормативного методу зводиться до того, що витрати на виробництво обліковуються з поділом їх на три елементи обліку:

- витрати в межах обліку (плану, кошторису, квоти тощо);
- зменшення (економія) або збільшення (перевитрати) витрат порівняно з нормою (квотою, кошторисом тощо) внаслідок зміни норми під впливом технічного прогресу;
- відхилення витрат порівняно з нормою (квотою, кошторисом, планом тощо) у бік зменшення (економія) або збільшення (перевитрати).

Важливим елементом нормативного методу обліку витрат на виробництво є складання нормативної калькуляції. Нормативна калькуляція складається на основі діючих на початку року норм витрат на конкретний вид продукції.

Нормативна собівартість використовується для оцінки продукції, виготовленої підприємством в цілому за місяць, а також оцінки браку продукції та залишків незавершеного виробництва. Зіставлення нормативної собівартості з фактичною дозволяє оцінити ефективність використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Література:

1. Чумаченко М., Белоусова І. Економічна робота на підприємстві та П(С)БО 16 «Витрати» // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – №3.
2. Давидович І.С. Управління витратами: Навчальний посібник. – К.: Центр учебової літератури, 2008. – 320 с.

Головко А.П., Ананська М.О.

Одеський національний політехнічний університет

Проблемні питання обліку витрат на ЗАТ “Оветри” на засадах бюджетування

Собівартість продукції є найважливішим показником економічної ефективності її виробництва. У ній відображуються всі сторони господарської діяльності, акумулюються результати використання виробничих ресурсів. Від її рівня залежать фінансові результати діяльності підприємства, конкурентоспроможність продукції.

Облік витрат на підприємстві регламентується П(С)БО 16 “Витрати”. Облік витрат – це процес в якому витрати виробництва аналізуються у вигляді, що є придатним для аналізу, контролю і ухвалення управлінського рішення. Достовірний облік витрат є важливим фактором успішної роботи підприємства і є одним з найважливіших облікових процесів.

Формування витрат на продукцію легкої промисловості на ЗАТ “Оветри” представляє собою складний процес, який має свої особливості: висока питома вага матеріальних витрат в собівартості продукції, різноманіття і частота зміни матеріалів

і цін на них, широкий асортимент продукції, постійне його оновлення; множинність факторів ціноутворення і цін на продукцію.

Задачею обліку витрат в швейному виробництві є забезпечення виявлення і відображення в собівартості поза виробничих витрат і здійснення контролю за правильним і економним витраченням всіх видів сировини і матеріалів, палива і енергії, фондів заробітної плати.

Тому, основною метою калькуляції витрат є вимірювання і облік витрат різних процесів, а потім їх порівняння із запланованими показниками, що дає можливість використовувати отримані дані для оцінки майбутніх витрат.

Дотримання кошторису витрат з обслуговування виробництва і управління у майбутньому, дає функція планування витрат, яка визначає перспективу та майбутній стан підприємства. Одним з найбільш ефективних інструментів фінансового планування є бюджетування, яке дає можливість комплексного планування діяльності підприємства, у тому числі витрат.

Проблемними питаннями щодо організації обліку і контролю витрат на засадах бюджетування є: витратам на виробництво – не завжди приділяють значну увагу на підприємстві, що веде за собою ряд недоліків; витрати не достатньо точно класифікують і тому ряд витрат не знаходить своє відображення у бюджетах; відсутність механізму розподілу цих витрат між об'єктами реалізації; недосконалість форм та методів бюджетування витрат; відсутність реального планування і прогнозування бюджетів витрат на середньострокові та довгострокові періоди.

Можливим рішенням цих проблем може стати: розподіл витрат між видами реалізованої продукції пропорційно їх вартості та кількості по номенклатурі; постановка перед персоналом чітких цілей і завдань, що до класифікації обліку витрат; налагодження організації процесів формування звітів та їх зіставляння з даними бухгалтерського обліку; визначення відповідних осіб за процес обліку і контролю витрат на етапах розробки та аналізу бюджетів.

На сьогоднішній день використання бюджетної системи на підприємствах, що до обліку та контролю витрат, забезпечує підприємство точними обліковими даними, необхідними для прийняття управлінських рішень, щодо ефективного управління витратами, а також підвищенню прозорості та ефективності діяльності компанії та її структурних підрозділів у цілому.

Література:

- Івакіна. І. Калькулювання витрат: сучасний погляд. Різні витрати для різних цілей. –Х.:Фактор, 2008. – 176 с.